

NOTAT

Velfærdsforvaltningen
VF-Sekretariat

Dato

Dokumentnummer

2. april 2019

2018-021850-9

Udkast til budgetanalyse af fremtidens plejeboligkapacitet

Plejeboligbehov

Velfærdsforvaltningen udarbejder årligt en kapacitetsprognose for behovet for plejehjemsboliger baseret på befolkningsfremskrivningen i Køge Kommune. Ved sidste prognose blev der konstateret en konstant underkapacitet allerede fra 2019 på trods af den løbende planlagte udbygning og maksimal udnyttelse af ventelisten indenfor rammen af ventelistegarantien.

Velfærdsforvaltningen valgte i forbindelse med vedtagelsen af en række budgetanalyser, at bede KLK's Konsulenter (KLK) efterregne prognosen og kvalificere den med socio-økonomiske data fra deres registre og Danmarks Statistik. Beregningen skulle samtidig inkludere en optimal udnyttelse af plejecentrenes kapacitet, hvor boliger ikke må stå tomme for længe ved fraflytning.

Resultatet af KLK's beregning bliver et mindre behov for udvidelsen af kapaciteten end Køge Kommunes egen prognose tilsiger. KLK mener således, at den nuværende kapacitet på 425 plejehjemsboliger dækker behovet til og med 2020, mens der i 2030 er behov for 20 færre plejeboliger. Dette fremgår af tabel 1 nedenfor:

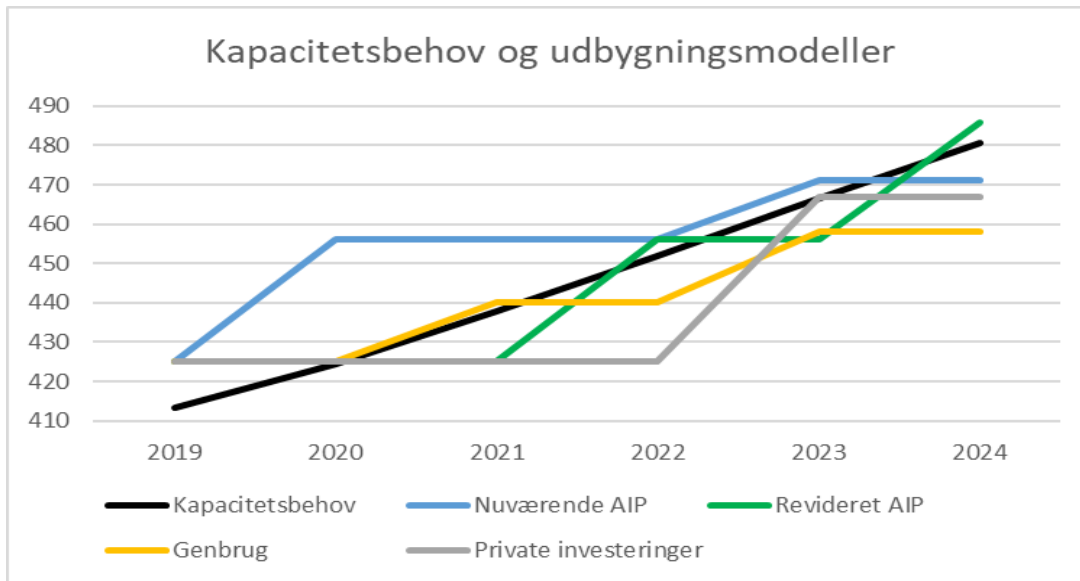
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kap. prog.:	-4	-18	-32	-46	-65	-83	-99	-116	-133	-150	-159	-168
KLK:	12	1	-13	-27	-42	-56	-71	-86	-102	-118	-133	-148

Tabel 1: Sammenligning af behov for plejeboliger ud fra Kapacitetsprognosen 2018 og KLK's prognose. Negative tal angiver en mangel på plejeboliger, mens positive tal angiver en overkapacitet.

Tallene for begge prognoser er redigerede, så de indeholder samme ventelisteforudsætninger og samme kapacitet. Det er en forudsætning at den nuværende kapacitet holdes konstant på 425 plejehjemsboliger og ventelisten er på ca. 70 borgere i 2019.

Prognosen viser, at det er muligt at bygge senere end den nuværende Anlægs- og Investeringsplan forudsætter. Dette betyder alt andet lige, at de forventede udgifter til at drive plejehjemspladserne ligeledes udskydes.

På denne baggrund præsenteres der fire mulige udbygninger frem mod 2024 med hver sin påvirkning på budgettet. Hvordan udbygningerne relaterer sig til stigningen i efterspørgslen kan ses i figur 1:

Den sorte linje i figuren markerer behovsudviklingen fra 2019 til 2024 ifølge KLK's prognose. De resterende linjer udgør hver deres udbygningsmodel, som præsenteres nedenfor. Som det fremgår, ligger de alle over den sorte linje i udgangspunktet, hvilket svarer til den overkapacitet på 12 pladser, som KLK fastslår, at der er i 2019 ud fra præmisserne for deres prognose.

Som skrevet ovenfor er valget af udbygning afgørende, da Velfærdsforvaltningen fra 2019 ikke længere automatisk kompenseres for driftsudgifterne, når der åbnes et nyt plejecenter. I stedet lægges budgettet nu efter befolkningsudviklingen, hvor antallet af borgere i bestemte alderskategorier udløser et bestemt beløb pr. person. Beløbet pr. borger er beregnet ud fra, hvor store omkostninger befolkningsgrupperne traditionelt har haft indenfor boformer, hjemmepleje, hjælpemidler o.lign. Dette illustreres i nedenstående tabel:

Aldersgrupper	Budgettakst pr. person	Boformers andel af takst i procent	Plejeboligs andel af takst
36-46 år	509	23,04%	117,34
47-56 år	1.123	34,04%	382,14
57-64 år	4.689	33,35%	1.563,57
65-74 år	8.011	32,87%	2.633,22
75-79 år	22.637	31,94%	7.229,45
80-84 år	57.554	41,99%	24.168,57
85-89 år	88.444	50,70%	44.840,08

Tabel 2: takst pr. borger fordelt i alderskategorier samt andel af taksten henholdt til boformer i 2019

Forøgelsen af driftsudgifterne til plejeboliger bør derfor ikke overstige den forholdsmæssige stigning i Velfærdsforvaltningens budget baseret på befolkningsudviklingen. Ifølge befolkningsprognosen for 2018 vil udviklingen i de ovenstående kategorier betyde et merbudget til boformer som følger:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Budgetstigning henholdt til boformer i mio. kr.	2,97	6,26	13,49	21,19	31,33	40,60

Tabel 3: Budgetstigning i andelen af taksten til boformer baseret på befolkningsprognosen 2019-2024

Såfremt der ikke udbygges i takt med budgetstigningen, vil dette teoretisk medføre et mindreforbrug på boformer. Det er dog ikke holdbart ikke at udbygge løbende grundet det stigende behov for plejeboligpladser frem til 2030. Samtidig vil en del af de ubrugte midler til boformer skulle kanaliseres over i hjemmeplejen, hvor borgerne i stedet må antages at få den nødvendige støtte.

På den baggrund præsenteres 4 udbygningsmodeller for plejeboligkapaciteten:

1. Den nuværende Anlægs- og Investeringsplan

Den nuværende anlægs- og investeringsplan indeholder en udbygning af Køge Nord Plejecenter med to ekstra etaper. Disse ligger i henholdsvis 2019-2020 og 2022-2023. Etape 2 øger plejeboligkapaciteten med 31 pladser, mens 15 af de 30 boliger i etape 3 fungerer som erstatningsbyggeri for Sandmarksbo Plejehjem, hvor lejekontrakten udløber ved årsskiftet 2022/2023.

Samlet set vil dette bidrage med 46 yderligere plejeboligpladser og have følgende påvirkning på budgettet til boformer:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
VF	Budgetstigning henholdt til boformer	2,97	6,26	13,49	21,19	31,33	40,60
	Driftsomkostninger til plejeboliger	0,00	-19,55	-19,55	-19,55	-29,01	-29,01
	Udgifter til hjemmeplejen	-2,56	2,17	0,43	-3,19	-2,67	-5,32
	Resultat i mio. kr.	0,41	-11,12	-6,48	-1,55	-0,36	6,27
TMF	Bortfaldne lejeudgifter Sandmarksbo				3,13	3,13	
	Renovering af Sandmarksbo (reviderede udgifter)				0,76		
	Anlægsudgifter	-7,48	-6,66		-5,86	-6,38	
	Resultat i mio. kr.	-7,48	-6,66	0,00	-5,86	-2,49	3,13

Tabel 4: Budgetstigningen sammenholdt med udgifter til boformer og hjemmepleje baseret på foreslået kapacitetsudbygning

Som det fremgår medfører den planlagte udbygning en kraftig stigning i udgifterne til drift af plejeboliger i 2020, hvor der efter planen åbnes 31 nye pladser og igen fra 2023, hvor 15 nye pladser skal finansieres. De samlede udgifter til plejeboligpladser og hjemmepleje overstiger derved den forventede stigning i budgettet til boformer baseret på befolkningsudviklingen i alle år på nær 2019 og 2024.

Dertil kommer anlægsudgifterne på 26,38 mio., hvilket belaster den kommunale anlægsramme med 16,59 mio. kr., mens grundkapitalindskuddet på 9,79 mio. kr. ikke modregnes i anlægsrammen. Der opnås samtidig en besparelse på huslejen til Sandmarksbo, når lejemålet ophører.

Sammenholdes tallene yderligere med KLK's prognose i tabel 1 bemærkes det, at udbygningen i 2020 vil medføre en overkapacitet af plejeboligpladser frem til 2023. KLK's beregninger bygger dog på, at den nuværende venteliste er acceptabel, mens Køge Kommunes egen har baseret sig på et lavere tal for at undgå overskridelser af plejeboligarantien. Derfor er der korrigeret med ekstra udgifter til hjemmeplejen grundet denne forskel i ventelister.

Sammenlagt vil den nuværende anlægs- og investeringsplan derfor medføre overkapacitet og merudgifter på boformer for Velfærdsforvaltningen ift. budgetmodellen indtil 2024.

2. En revideret Anlægs- og Investeringsplan

I stedet for den nuværende anlægs- og investeringsplan, der medfører overkapacitet og overforbrug ift. budgetmodellen, kan planerne om at udvide Køge Nord skydes til henholdsvis 2021-2022 og 2023-2024, mens Sandmarksbo bibeholdes.

Dette vil imødegå efterspørgslen efter plejeboligpladser med 61 nye pladser og have følgende påvirkning på budgettet:

		2019	2020	2021	2022	2023	2024
VF	Budgetstigning henholdt til boformer	2,97	6,26	13,49	21,19	31,33	40,60
	Driftsomkostninger til plejeboliger	0,00	0,00	0,00	-19,55	-19,55	-38,47
	Udgifter til hjemmeplejen pga. ventelisten	-2,56	-4,65	-7,25	-3,19	-5,97	-2,02
	Resultat i mio. kr.	0,41	1,61	6,25	-1,55	5,80	0,11
TMF	Renovering af Sandmarksbo					0,76	
	Fortsatte forventede lejeudgifter					-3,13	-3,13
	Anlægsudgifter			-7,48	-6,66	-5,86	-6,38
	Resultat i mio. kr.	0,00	0,00	-7,48	-6,66	-8,23	-9,51

Tabel 5: Budgetstigningen sammenholdt med udgifter til boformer og hjemmepleje baseret på foreslået kapacitetsudbygning

Det ses at udgifterne til drift af nye plejehjemspladser først indtræder i 2022, hvor Køge Nord etape 2 i denne model åbner med 31 pladser, mens

etape 3 med 30 pladser åbner i 2024 med yderligere omkostninger. Kun i 2022 er der et mindre overforbrug ift. budgetmodellen. Udbygningen sker i takt med behovet der ses i KLK's prognose.

I denne model bibeholdes anlægsudgifterne som skitseret under model 1, dog udskudt tilsvarende år, og der opnås ingen besparelse ift. huslejen for Sandmarksbo, hvor det antages at kontrakten bibeholdes. Dette vil samtidig kræve en mindre investering i Sandmarksbos fællesområder, som Teknik og Miljøforvaltningen har vurderet til 2,0 mio. kr. Dette indebærer at fællesarealerne males og der installeres et mindre køkken til morgenmadslavning o.lign, en bolig flyttes for at øge lysindfaldet i fællesrummet og gangene males og sættes i stand.

Investeringen på 2 mio. kr. skal modregnes udgifterne der ville have været til at udbedre bygningen inden den efter planen blev overdraget til ejeren. Da disse var højere end 2 mio. kr. fremgår der en besparelse på 0,76 mio. kr. i tabel 5.

3. Genåbning af sovende kapacitet

Den tredje model indebærer, at alt nybyggeri udskydes til efter 2024 og den uudnyttede kapacitet, som Velfærdsforvaltningen råder, over tages i brug i stedet. Dette indebærer, at 15 pladser på Stationspladsen, som endnu ikke er taget i brug, åbnes som plejeboliger i 2021, mens 18 lukkede pladser på Nørremarken Plejehjem genåbnes i 2023, samt at Sandmarksbo bibeholdes.

Disse forslag medfører en tilgang af 33 pladser og vil have følgende virkning på budgettet:

		2019	2020	2021	2022	2023	2024
VF	Budgetstigning henholdt til boformer	2,97	6,26	13,49	21,19	31,33	40,60
	Driftsomkostninger til plejeboliger	0,00	0,00	-9,46	-9,46	-20,81	-20,81
	Udgifter til hjemmeplejen pga. ventelisten	-2,56	-4,65	-3,95	-6,71	-5,53	-8,18
	Resultat i mio. kr.	0,41	1,61	0,09	5,02	4,98	11,61
TMF	Renovering af Sandmarksbo (revidere udgifter)					0,76	
	Renovering af Nørremarken					-3,00	
	Fortsatte forventede lejeudgifter					-3,13	-3,13
	Lejeindtægter, Stationspladsen			0,56	0,56	0,56	0,56
	Sparede anlægsudgifter	7,48	6,66		5,86	6,38	
	Resultat i mio. kr.	7,48	6,66	0,56	6,42	1,57	-2,57

Tabel 6: Budgetstigningen sammenholdt med udgifter til boformer og hjemmepleje baseret på foreslået kapacitetsudbygning

Denne model medfører en løbende positiv balance mellem den forventede budgettilgang og driftsomkostningerne for boformer. Der vil dog være tillægsudgifter til Sandmarksbo, som fortsat skal renoveres som beskrevet ovenfor, samt den årlige huslejeudgift som bibeholdes. Dertil skal der

forventes en nødvendig istandsættelse af de 18 pladser på Nørremarken inden indflytningen dér, eventuelt med baderum som på Sandmarksbo, hvilket medfører merudgifter på 3,5 mio. kr. Omvendt spares de forventede anlægsudgifter i perioden frem til 2024.

Ift. KLK's prognose medfører modellen en løbende udbygning ift. behovet frem til 2021, hvorefter der opstår underkapacitet.

4. Private investeringer

En sidste mulighed er at gøre brug af private investeringer. En privat virksomhed har allerede taget kontakt til Køge Kommune for at undersøge muligheden for at opføre et friplejehjem. Dette ville kunne bidrage med op til 72 ekstra pladser, hvor de 30 af dem potentielt kunne erstatte Sandmarksbo. Dette ville påvirke budgettet således:

		2019	2020	2021	2022	2023	2024
VF	Budgetstigning henholdt til boformer	2,97	6,26	13,49	21,19	31,33	40,60
	Driftsomkostninger til plejeboliger	0,00	0,00	0,00	0,00	-26,49	-26,49
	Udgifter til hjemmeplejen pga. ventelisten	-2,56	-4,65	-7,25	-10,01	-3,55	-6,20
	Resultat i mio. kr.	0,41	1,61	6,25	11,18	1,29	7,91
TMF	Sparede anlægsudgifter	7,48	6,66		5,86	6,38	
	Bortfaldne lejeudgifter Sandmarksbo					3,13	3,13
	Resultat i mio. kr.	7,48	6,66	0,00	5,86	9,15	3,13

Tabel 7: Budgetstigningen sammenholdt med udgifter til boformer og hjemmepleje baseret på foreslået kapacitetsudbygning

Som det fremgår, antages det, at friplejehjemmet står klar i 2023 og erstatter Sandmarksbo. Dette medfører en løbende positiv balance mellem den forventede budgettilgang og driftsomkostningerne, en besparelse på huslejeudgifterne på Sandmarksbo, samt at kommunen friholdes fra anlægsudgifter dog med forbehold for, at der muligvis skal deponeres for pladserne på friplejehjemmet, som Velfærdsforvaltningen vælger at råde over.

Modellen medfører svingende underkapacitet fra 2021 ift. KLK's prognose.

Konklusion

Der er fremlagt fire forskellige udbygningsmodeller med forskellig imødegåelse af efterspørgslen på plejehjemsboliger, samt påvirkning på budgettet.

Samlet set peger forvaltningen på, at der en besparelse på mindst 1,6 mio. kr. på baggrund af en forventet mindre efterspørgsel på plejeboligpladser end forudsat af forvaltningen, hvilket betyder, at nybyggeri kan udskydes.

Forvaltningen har på denne baggrund peger på forskellige muligheder for den fremtidige udbygning af plejeboligkapaciteten.

Alle tal i mio. kroner		2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum/snit
Nuværende anlægs- og investeringsplan	Kapacitet	12	32	18	4	4	-10	46
	Budget	0,41	-11,12	-6,48	-1,55	-0,36	6,27	-2,14
Revideret anlægs- og investeringsplan	Kapacitet	12	1	-13	4	-11	5	61
	Budget	0,41	1,61	6,25	-1,55	5,80	0,11	2,11
Genåbning af sovende kapacitet	Kapacitet	12	1	2	-12	-9	-23	33
	Budget	0,41	1,61	0,09	5,02	4,98	11,61	4,77
Private investeringer	Kapacitet	12	1	-13	-27	0	-14	42
	Budget	0,41	1,61	6,25	11,18	1,29	7,91	3,95

Tabel 8: Sammenligning mellem de fire udbygningsmodellers påvirkning på budget og venteliste 2019-2024 for Velfærdsforvaltningen

- Den nuværende anlægs- og investeringsplan tilfører netto 46 pladser, hvilket medfører en underkapacitet på 10 plejeboliger i 2024 og et gennemsnitligt underskud på budgettet.
- En revideret plan tilføjer derimod 61 pladser, hvilket er en overkapacitet på 5 pladser i 2024, men med et gennemsnitligt overskud på 2,11 mio. kr. pr. år.
- Ved at genåbne sovende kapacitet tilføres 33 nye pladser, hvilket medfører en underkapacitet på 23 pladser i 2024, men ligeledes giver et afledt overskud.
- Sidst vil en privat investering give netto 42 pladser, hvilket er en underkapacitet på 14 pladser i 2024, men ligeledes med et gennemsnitligt overskud på budgettet.

Forvaltningen peger på denne baggrund på model 3, hvor der i første omgang anvendes eksisterende ubrugt kapacitet. Først efter 2023/2024 vil der være behov for egentlig ny plejeboligkapacitet, hvilket kan gennemføres enten som en udbygning af Køge Nord eller ved indgåelse af aftale med privat investor.